Ч. 98 — Субота 3 (15) мая 1897. — Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провінциї:

на цілий рік зр.	2·40
на пів року „	1·20
на чверть року „	—·60
місячно . . „	—·20

Поодиноке число 1 кр

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр.	5·40
на пів року „	2·70
на чверть року „	1·35
місячно . . „	—·45

Поодиноке число 3 кр.

Загальні збори товариства „Дністер“.

В середу дня 12 с. м. по полудни відбули ся загальні збори асекурацийного товариства „Дністер“ і сполученого з ним товариства взаімного кредиту.

Предсідатель товариства п. Вас. Нагірний відкривши збори зазначив в своїй промові, що результат в розвою товариства єсть справді відрадний. Резервовий фонд товариства перевисшає вже основний фонд так, що вже в недовзі буде можна приступити до льосованя листів. Призначивши 8000 зр. на амортизацию першого заснованя, товариство усунуло з білянсу одну балястову позицию. Згадавши відтак, що міністерство справ внутрішних видало в 1896 р. нові розпорядженя дотично білянсованя і надзору товариства відкрив предсідатель формально збори і представив правительственного комісаря п. Гута, покликав на секретаря зборів п. Костя Панківского, та попросив технічного директора товариства дра Ярослава Кулачковского відчитати протокол з послідних зборів. По відчитаню справозданя дирекциї дром Д. Савчаком і справозданя ради назираючої дром Яр. Кулачковским, забрав голос в справі формальний рад. Льонгин Рожанковский і домагав ся, щобп дирекция розсилала справозданя перед зборами. На то відповів др. Кулачковский, що дирекция радо се зробить; не розсилано доси длятого, що в справозданях друкують ся звичайно також внесеня ради надзираючої, які загальні збори можуть приняти або відкинути. На случай відкиненя треба би справоздане змінити і другий раз розсилати. Доси друкувало ся на час зборів лиш мале число справоздань, щоби в решті накладу можна поробити опісля потрібні зміни.

Відтак відчитав п. Вол. Ганкевич справоздане комісиї ревізийної, а збори уділили дирекциї і раді надзираючій абсолюторні та приступили до дискусиї над внесенями ради надзираючої: 1) в справі розділу надвишки доходів (2692 зр. 83 кр.; з сеї суми після статута 20 проц. = 538 зр. 56 кр. до фонду резервового і 25 проц. = 673 зр. 21 кр. властителям листів уділових); — 2) в справі винагороди двох вибраних директорів (1.200 зр.) і трох членів комісиї ревізийної (225 зр.).

По сім наступив вибір шістьох членів ради надзираючої на місце уступаючих (після §. 92 статута) членів дра Ст. Федака, дра Евг. Олесницкого, о дра Ів. Гробельского, Теод. Стаховича, Йос. Гурика, і дра Ом. Савицкого. Вибрано всїх тих самих крім др. Савицкого, котрий застеріг ся перед новим вибором; на его місце вибрано радника суду Гр. Кузьму. При виборі заступників членів ради надзираючої вибрано всїх попередних заступників пп.: Врецьону, Ганинчака, о. Евг. Гузара, дра Ом. Калитовского і дра Йос. Олеськова. Наконець вибрано знову давну комісию ревізийну пп.: Вол. Ганкевича, Ом. Куницкого, Йос. Хлопецкого і Гр. Щирбу. (При першім виборі голосувало 64 при послідним 59 участників зборів).— З порядку дневного назначено на внесене дра Федака число членів маючої вибрати ся на слідуючих звичайних загальних зборах ради надзираючої 18.

Наконець наступили інтерпеляциї членів: о. Гірняк запитував, чи сего року наступить знижене премій. Др. Кулачковский відповів, що се наступить аж тоді, коли будуть покриті цїлком кошти заснованя. — П. Стеф. Абрагамовский, аґент „Дністра“ в Микулинцях запитував: чи товариство має який фонд на винагороду для тих, що прислугують ся товариству добровільним ратованєм обезпечених маєтностий підчас пожарів? На се відповів др. Кулачковский, що товариство уділювало все такі нагороди тим, котрі того слушно зажадали від урядника „Дністра“. — О. Лепкий промавляв в справі членьских прав тих осіб, що обезпечують в „Дністрі“ земні плоди. Обезпечуючи земні плоди лиш на кілька місяців в році, они через тих кілька місяців уважають ся членами товариства, а в инших місяцях року не мають членьских прав і тим самим часто не можуть брати участи в зборах. Бесїдник жадав, щоби таких членів по 5 лїтах постійного обезпечуваня плодів в „Дністрі“ робити сталими членами. У відповіди на се др. Кулачковский заявив, що се неможливе: по перше тому, що сего не робить і краківске товариство; по друге тому, що поставлена інтерпеляция не на місцу, бо зміна статута не була поставлена на порядку дневнім а по трете й тому, що „Дністер“ обезпечує земні плоди лиш тим, котрі обезпечують в „Дністрі“ будинки. — О. Голодиньский спротивив ся тому, щоби аґенти „Дністра“ були рівночасно й аґентами „Фенікса“ або „Славиї“. На се відповів п. Томашевский, що він, будучи аґентом „Дністра“, приймає для него обезпеченя будинків, але коли хто просить, щоби его обезпечити перед градом, то він мусить звертати ся до „Фенікса“, бо „Дністер“ таких обезпечень не приймає. З тим згодив ся і др. Кулачковский. — На жадане п. Петра Дурбака, щоби „Дністер“ улекшив своїм членам як небудь асекурацию градову, др. Кулачковский заявив, що такі ста-

---

25)

ГОРБАТИЙ.

(З польского — повість Йосифа Корженьовского).

(Дальше).

Той ранок був з многих причин для Мариана милий і памятний. Він чув, що добре представив ся в тім домі, що в своїм самітнім житю найде тут відпочинок і щораз новий корм до тих солодких мрій, котрими прикрашував свою будучність і що уява его збогатила ся новим предметом, котрий наміряв кинути колись на полотно тим раднїйше, що крім самої старушки, з котрої був вдоволений, як лїкар з доброго пацієнта, мав ще нагоду знов повторити і оживити новою принадою то лице, так для него дороге.

— Видите — сказала єму Уршуля при дворех, проводячи его, коли виходив — що бабуся дуже вам була рада і що все рада буде, кілько разів прийдете. О собі вже не говорю — додала з принадною усьмішкою. Ви добре знаєте, як мені мило слухати вас. А як ще устрою собі столик і дістану від вас взірців, то побачите, як буду вам вдячна за кожде слово, котрим напровадите мене на добру дорогу.

— А як скажу яку догану? — сказав Мариян усьміхаючись.

— О, то тим лїпше — відповіла скоро урадувана — розумна догана варта о много більше, як навіть розумна похвала.

— Правду кажете — сказав Мариян забуваючи, що пора вже іти — лише розумна догана пожиточна для того, хто глядає поступу. Похвалаж, коли справедлива і розумна, хоч мила артистови, не здасть ся ні на що, але она хосенна для других, бо показує їм як треба іти, аби заслужити на подібну оцїнку.

— Отже бачите — говорила дальше Уршуля — з того виходить, що колиб ви мене лиш хвалили, то се не придалось би до нічого, бо моїх робіт нїхто не видить і нїхто не міг би користати з тих похвал.

— То буду остро, дуже остро судити — сказав Мариян глядячи на неї з любовію, так що его очи сьвідчили о цїлком противнім як слова.

— Добре, добре — відповіла простягаючи єму руку. — Остро, дуже остро; але не лише в тім, що зле нарисую, але й в тім, що коли зле скажу; бо ви знаєте, як я вам у всїм вірю і як би я хотїла стати такою, якою може ви собі представляєте мене. Але оно так не є; ще далеко до того!

Мариян чув, що пора єму втїкати. Тому стиснув легко її пальцї і обіцюючи, що буде як найчастїйше навідуватись до них, вибіг на улицю, де обхопив его гамір людий, де не уважав, як перехожі потручували его, як молоді і веселі женщини споглядаючи на его лице і стать, відвертали ся і сьміючись, шептали собі якісь немилосердні замітки. Що день був дуже гарний, а він о їдї не думав, пішов за міст на Прагу і там поблукавши якийсь час і чуючи потребу охолоди, завернув на Саский остров, де в тїни хороших і величезних дерев пересидів в раднїй задумі аж до вечера. Вже майже смеркало, коли вийшов на берег Висли і діждавши ся перевізника з добрим човном, що так на ослїп причалив до острова, чи не удасть ся єму забрати кого і заробити якийгріш, згодив ся з ним, що завезе его аж до улицї Мостової. Колиж молодий і хороший перевізник радо пристав на его предложене, всїв до човна і поплив серединою величавої ріки.

То справдї красна прогулька о тїй годинї, коли небо і земля потонули в пітьмі, коли вода спокійна як зеркало і лиш деколи зашумить і засьвітить, а на горбку розложене місто з своїми високими і великими будинками, блискає тут і там осьвітленим вікном, немов би поглядало заіскреним оком на далеку завислянську країну, а віддаленим гуком тисячів колїс гуркотячих по улицях, дає пізнати як лев укритий в корчах своїм риком, що рушає ся, що жиє і віддихає, що до того житя і віддиху треба єму найріжнїйшої страви, зложеної з плачу і сьміху, з болю і радости, розгуканої пустоти і самітного думаня, богатства і голоду, золотом яснїючих одягів і обдертих лахів, в котрі нужда вложила всї свої обридливі скарби.

Мариян дпвив ся якийсь час з занятєм, а бачучи, що перевізник надто скоро веслує

раня вже роблено в пештеньскім товаристві „Vaterländische allgemeine Versicherungsanstalt", але оно поставило за тяжкі услівя. Длятого він радить і на дальше звертати ся з обезпеченьем градовим до „Фенікса". По уділеню дром Кулачковским ще кількох формальних поясненв вичерпано порядок дневний зборів товариства обезпечень „Днїстер" а отворено збори кредитового товариства „Днїстер".

Новинки.

Львів дня 14-го мая 1897.

— Преосьв. епископ Константин Чехович вибирає ся в червни с. р. на канонїчну візитацию деканата старосільского.

— Виділ читальнї „Просьвіти" у Львові запрошує всїх членів на перше спільне „сьвяченє", яке відбуде ся в неділю дня 16-го мая, між 12-ою а 1-ою годиною в полудне, в поміщеню читальнї в ринку ч. 10.

— Дирекция товариства взаїмних обезпечень „Днїстер" у Львові доносить, що дня 12-го мая с. р. по загальних зборах відбуло ся засїданє ради надзираючої того товариства для вибору одного директора з поміж членів ради надзираючої в місце дра Стефана Федака, як також одного заступника директора в місце дра Омеляна Савицкого, котрих мандати з днем вчерашним скінчили ся. Вибрано директором опять дра Стефана Федака, а заступником директора дра Щастного Сельского.

— Утопила ся в баюрі в селї Пасічній під Станиславовом селянка Текля Ядвіга. Дня 1-го мая пішла она до лїска в Пасічній приглядати ся забаві устроєній там міскими робітниками і вертала пізно в ночи підхмелена домів. Калужа, що зготовила смерть селянцї, була плитка, бо мала ледве чверть метра глубини.

— Самоубийство. В Тернополи отруїв ся начальник тамошної полїциї, інспектор Скульский.

— Добровільна смерть. Недалеко Тараспо ля над Днїстром в Росиї було богате село старовірців і їх тайний монастир. В грудни минувшого року, на вість о близькім кінци сьвіта і о заряджeнім на місяць січень списї населення, часть роскольників постановила добровільно умерти — як казали „ради Христа". Добровільні мученики, а між ними були жінки, а навіть дїти, схоронили ся в пивници, де їх живцем замурував роскольник Ковалев. Власти найшли ту пивницю і добули 9 трупів, але говорять, що в иншім місци є погребаних ще 8 осіб. Цїле село розбігло ся по сьвітї.

— Убийство. Перед кількома днями посварило ся на Богданівцї за рогачкою Городецкою у Львові двох робітників зелїзничих і в часї суперечки один з них добув ножа і орудував ним так справно, що другий в наслідок одержаних ран в шпитали розстав ся зі сьвітом. Убийник відтак втїк.

— Вломила ся до церкви в Строєштах на Буковинї Теодозия Сальван і закрала гроші та вартістні предмети. Она родом з Гурагумори, то-ж вернувши до рідного села, почала вести дуже гуляще житє з двома ще паробками. Тим звернула на себе увагу жандармериї. Єї арештували і піддали строгому переслуханю. При тім призвала ся злодїйка до крадежи. Єї віддано разом з товаришами до судового арешту.

— Самосуд. В Мшанї під Львовом зловили селяни на горячім учинку злодія. Не віддаючи его в руки властий, зробили собі роз'ярепі селяни самі суд на місци і убили злодія на смерть. Очивидно, що за то убийство будуть провинивші ся відповідати перед судом.

— Огнї. В середу дня 12-го мая о 2-ій годинї пополудни вибух грізний пожар в Слобідцї джуриньскій, чортківского повіта. До двох годин знищив огонь 70 господарств з усїми припасами і інвентарем. Кількадесять родин остало без кута і без хлїба. Причиною пожара було неосторожне поведенє дїтий з огнем. Вихор не допустив до несеня помочи.

— Фабрику ангелів відкрила дня 11-го мая жандармерия на Замарстинові у Львові, в домі Ліхтенгайма. Одна з тамошних льокаторок приймала дїти на „виховане". Незвичайно части похорони дїтий з того дому звернули на себе увагу жандармериї. Супротив того переведено там несподївано ревізию і найдено одного сьвіжого трупа, другу дитину умираючу з голоду, а третю в крайнім запущеню, але розмірно ще досить здорову. Жандармерия візвала телефонїчно стацию ратункову на поміч. Заморену голодом дитину найдено укриту під брудною веретою; она була вже напів удушена. Лїкар велїв жандармериї заказати судово-лїкарскої обдукциї тїла померної дитини, а 8-місячну найдену під верстою віддано до шпиталя сьв. Софії, де, може бути, удасть ся уратувати її житє. „Виховательна" навіть не уміла сказати, як заморена голодом дитина називає ся, нї хто єї мати. Заряджено строге слїдство.

— Дивна пригода. В недїлю 10-го мая в полудне вертали люди товпами улицею Батория з богослуженя і з проходів, коли нагле коло карного суду роздав ся крик: трамвай електричний переїхав жінку. І справдї так було. Візник трамваю електричного ч. 4 не успів мимо повільної і осторожної їзди здержати воза, коли зовсїм несподївано найшла ся якась жінка під колесами. Віз сейчас задержали і завернули з великою осторожностию. На превелике здивованє усїх присутних показало ся, що якимсь незвичайним чудом жінцї нї волос з голови не спав! Упала так щасливо, що віз перейшов понад нею, навіть єї не доторкнувшись. Але заціпавлене зросло ще більше коли заким публика приглянула ся жінцї близше, она нї сїло нї пало кудись в товпі задїла ся. Метка була людина!

— Темнота народа на Буковинї. Черновецка „Буковина" описує таку подїю: Послїдними днями 18-лїтна Ярина Єрічуківна, родом з Глиницї, сторожинецкого повіта, обявила ся в Ширівцях горішних божою післанницею. Довкола неї збирали ся великі товпи народу і она обясняла їм, що була через пять лїт в небі і Господь післав єї назад на землю, щоби спасти людий і вивести їх з неволї і сорому. Люди слухали єї і віддавали великі почести. Тамтого тижня Ярина Єрічуківна прибула разом з великою товпою людий, що вже повірили в єї боже післанництво, до Ширівців горішних. Там принимали єї з великим одушевленем і помимо толків і заборони сьвященика впровадили єї до церкви і там она говорила проповідь більше пів години, як єї перед пятьома роками взяли ангели до неба по тяжкій, смертельній слабости і як єї Господь назад післав на землю, щоби розповідала людям про небесні чуда та про всемогучість божу а людий учила божої правди сьвятої. При тім „сьвята" остерігала людий перед жидами, щоби з ними не вдавати ся в жадні інтереси. Жандарм шировецкий хотїв арештувати сьвяту проповідницю, бо пізнав єї, що она, заким ще повернула з неба, сидїла в арешті за крадїж і волокитство, але товпа селян, більше як 600 людий не дала єї арештувати. Єрічуківну боронив також шировецкий війт і цїла рада громадска перед арештованєм. Відтак відпровадила цїла товпа Єрічуківну до Старої Жучки, де такоя проповідала. Аж в Садагурі змогла жандармерия арештувати „сьвяту" мимо опору згромадженої товпи народа і шировецкої ради громадскої, що з війтом на чолї становила мовби прибічну сторожу божої посланницї. Против шировецкого війта зробила жандармерия донесенє за опір а „сьвяту" засадила до судового арешту в Садагурі.

і човно за скоро сунє ся, діткнув рукою єго рамени і сказав:

— Сядь собі спокійно, друже і не греби веслом, прав лиш човном так, щоби де не застрягло на піску, а вода нехай єго сама несе.

— Го, го! — відповів перевізник — то будемо так більше як годину їхати, а тут вже ніч.

— То добре — сказав Мариян.

— Ба, прошу пана — додав перевізник стоячи в човнї і опираючись на веслї — оно правда добре, бо чоловік не мучить ся, але заки я назад під воду затягну мою кобилу до дому, то прошу пана, буде північ. А тут зараз жінка влїзе чоловікови на голову, а де ти був, а чого до півночи волочиш ся, а покажи що ти заробив, а певне в шинку сидів?

— То ти вже маєш жінку? — спитав Мариян.

— Та маю, прошу пана — відповів чіхаючись в голову.

— Мусить бути господарна, коли так дбає — спитав Мариян.

— О, то правда. Она хоч молода, але дуже запопадлива і крейцаря не стратить — відповів перевізник. — Але щож, коли прошу пана страшне крикли́ва, так що часом цїле тото господарство боком чоловікови лїзе. А до того, прошу пана, чаєдно кладе менї в уши, аби я не дивив ся на хороші дївчата, що їх нераз перевожу на остров.

— То й заздрісна? — спитав Мариян усьміхаючись.

— Як сто чортів, прошу пана — відповів перевізник.

— Мусить бути така погана як я — сказав Мариян, котрому в тїй хвили прийшов на гадку Гнатко і та хвиля, коли єго підозрівав о любов до Уршулї.

— Ой, то нї, прошу пана — відповів перевізник. — Она правда трохи вісповата, трохи косо дивить ся, але про то гарна. А що до пана — додав приглядаючись і усьміхаючи ся — то не в гнїв вам сказано, але їй ще дуже далеко. Коби лиш не була така сварлива, то було би пів біди.

— Ну, ну — сказав Мариян — сядь собі спокійно і прав човном. Дістанеш ще двайцять крейцарів, то будеш мати чим заткати губу своїй хорошій жінцї.

— Дякую — відповів кланяючись, а відтак сїв і говорив дальше: — Она на десятака то така ласа як кіт на сало; хоч не може нарікати, ось за вчерашний вечер і ніч, заробив я десять ринських, що возив якогось панича аж під Яблонну. Він мабуть викрав якусь панну з Варшави.

— Викрав? — спитав Мариян, обернувшись нагле до перевізника.

— А вжеж, прошу пана. Менї так здаєть ся, що викрав, бо чому би так всьо потайки робили. Панич був би трохи поторгував ся, як я єму сказав вісїм рублїв, щоби не бояв ся їхати на рогачки. Але видко єму того не хотїло ся. Я сам не сподївав ся, що менї тілько дасть і зацїнив лиш от так собі, бо не хотїлось менї їздити по ночи так далеко. А він оглянув ся, чи нас хто не бачить і сказав: Добре, любчику, дістанеш ще на пиво, лише будь завтра при улици Мостовій, межи осьмою а девятою годиною вечер. — Гадаю собі, чи їхати чи не їхати? Але вісїм рублїв, то не аби що, а до того на пиво. Подумавши, що на пиво дасть рубля, або може ще більше, приїхав собі так, щоби мене зараз побачив як прийде. Аж тут дивлю ся, коло години пів до десятої прийшов він з другим паничем і привели з собою якусь панну закутану зі служницею, що несла клунок. О, я добре бачив, як панна трясла ся і плакала, але гадаю собі: що менї до того, коби заплатив. — Ждеш, сказав панич, урадуваний, що мене увидїв. — Жду, прошу пана, відповів я і положив зараз дошку від човна на берег, аби добре війшли. Але она стала ще більше трясти ся і не хотїла. Тодї панич взяв єї цїлувати в руку і просити: Кльотильдо, дорога Кльотильдо, говорив з тиха, але я добре чув — люди дивлять ся, що собі погадають. Вже не час вертати. І взяв єї попід руку з тамтим другим та ішов попри дошку, а я подав їй також весло; а як вже була в човнї, тодї мій панич вскочив скоро за нею, за ним служниця, тамтой другий попрощав ся і крикнув: щасливої дороги, а мій віткнув менї рубля в руку і оглядаючись сказав: — Ідь, як можеш найскорше, дістанеш ще. — Ого, гадаю собі, то добра річ. І відвязав чим скорше шнурок та відіпхнув човно від берега так що не минуло і кілька хвиль, а ми вже були на серединї ріки.

— Кльотильда, Кльотильда! — повторив Мариян, котрого то оповіданє дивно вразило. — Чи ти добре чув, що він називав єї Кльотильдою.

— А вже-ж прошу пана; дуже добре чув — відповів перевізник. — Ще раз погадав собі: о, то якесь паньске імя, єго певне в календари нема. Я був би єго може й забув, бо оно якесь таке, що я єго нїколи в житю не чув, навіть з проповідницї, як сьвященик читає оповіди, де найбільше згадує ся Мария, або Тереса, або Уршуля, так як моя сварлива жінка; але коли ми вже були далеко, що вже

ТЕЛЕГРАМИ.

Відень 14 мая. Під конець вчерашного засїданя прийшло було знов до великої бучі межи лївицею а правицею з причини внесеня Шенерера, котрий жадав, щоби слїдуюче засїдане було назначене на нинї і щоби на тім засїданю були поставлені на порядок дневний розпорядженя язикові. Президент назначив засїдане на второк.

Відень 14 мая. Князь-реґент баварский надав міністрови ґр. Голуховскому ордер Губерта, а пос. Подевіль вручив єму єго вчера.

Відень 14 мая. При вчерашних виборах до видїлів иовітових вибрано в чотирох частях міста лїбералів, в прочих самих антисемітів.

Константинополь 14 мая. Порта приняла прихильно заходи амбасадорів в справі помиреня Грециї з Туреччиною, але доси не дала ніякої відповіди. Амбасадори пояснюють се тим, що Порта хоче насамперед закінчити операцию воєнну і означити користно лінію демаркацийну. В кругах амбасадорских суть того погляду, що поступоване Порти єсть оправдане, бо не можна змусити побідителя, щоби нараз перервав свої операциї і спинив ся в трудних гірских позициях. Держави в сїй хвили не можуть вдоволити бажаням Грециї, котра сподївала ся, що турецка офензива закінчить ся вже під Домокос. Грециия мусить числити ся з ситуациєю і чекати на результат посередництва держав. Держави будуть о скілько можна боронити інтереси Грециї.

Константинополь 14 мая. Валї зі Скопля (Ускіба) доносить, що 1500 охотників відійшло до Солуня. Турецка ґазета „Сабах" доносить що з Ляріси машерує до Калябаки (на кінци зелїзницї з Вольо в сторону як до Епіруса) шість баталїонів, з Діскати чотири баталїони, а з Янїни також чотири. Армія Едгема пашї має вже сими днями сполучити ся з корпусом в Епірусї.

Переписка зі всїми і для всїх.

Оповістка.

До науки кафлярства пошукує ся двох хлопців. Радо були би приняті пильні хлопцї селяньскі, котрі скінчили школу народну. Дістануть харч, помешкане і оплату такси при визволї; убране мусять мати власне. Наука тревае (як в кождім ремеслі) 4 роки. Хто би мав охоту віддати свою дитину до науки сего ремесла, зволить зголосити ся до п. В. Стадниченка в Коломиї або порозуміти ся з ним листовно.

М. Г. в Терноп.: 1) Вода „електрична" помагає на підвіяне або то, що Ви називаєте по німецки Hexenschuss, як помершому кадило. Всї того рода ліки як н. пр. ланцушки або хрестики від ревматизму т. зв. електричні бляшки і т. п. то лиш чисте обманьство. Не дивниця була би, коли би в такі ліки вірили люди зовсїм темні або лиш мало просьвічені; але дуже дивно стає, коли в такі ліки вірять навіть люди з унїверситетским образованем. Єсть се хиба найлїпший доказ, як мало знаня, як мало інтеліґенциї навіть у тих людий у нас, що одержавши сьвідоцтва з висших шкіл, хотять на тій основі зачисляти ся до людий інтеліґентних. А прецї в наших часах навіть середно образований чоловік повинен би бодай то знати, що вода може лиш електрику проводити і і що електрика може розложити воду на єї складові части (на кисень і водень). Ба чого би ми хотїли, коби так воду можна наелєктризувати! Тогди би можна зі всїх ставів, озер і т. д. поробити величезні аккумулятори, котрі би нам в дуже легкий спосіб доставляли на всї боки сили до роботи. — 2) Електрика не верне житя тому, хто раз помер. Ви, видко чули або читали десь про ті проби, які роблено з помершими. Проби ті роблено вже дуже давно на засудженних на смерть. О скілько знаємо, перша така проба відбула ся в 1803 р. в місті Маінц в Нїмеччинї, де відрубано голови 27 розбійникам. Тогди мало показати ся, що тіло під впливом електрики корчилось судорожно далеко сильнїйше, коли до трупа приложено єго власну голову, як коли якусь чужу. В 1871 р., о скілько знаємо, не роблено в Парижи ніяких проб з засудженими на смерть комунардами, а то, що тогди говорено о якихсь двох, котрих якийсь лїкар був засушив, а відтак одного з них за помочию електрики нїби то привів до житя — була проста видумка якогось американьского доктора, котрий тим хотїв показати людем, яка то велика лїчнича сила єсть в електрицї, і звабити їх до себе до електричної куракциї. — **Гр. Ґон. в Л.:** О управі тютюну подаємо систематично науку в „Добрих радах" і постепенно в міру того, як поступає робота коло тютюну. Безпреривно годї нам подавати, бо тодї треба би занедбати иншї галузи господарства, а звістно, що тютюн садять у нас лиш в деяких сторонах. Длячого коло тютюну повинна бути близько вода, вже було пояснене: длятого, що тютюн в перших початках треба добре і часто підливати, а коли вода далеко, то й час тратить ся і робота коштує. Так само було вже пояснене і що-до робітників при тютюнї: свій робітник лїпший, бо робота не єсть постійна, вимагає часом лиш кілька годин на день, а чужому робітникови треба би платити за цїлий день, а відтак свій буде лїпше доглядати, як чужий. Свій, домашний робітник єсть отже і дешевший і догіднїйший і користнїйший як наймит. — **І. Гол. Т. Р. 5:** З матурою з семінариї учительскої можна бути принятим до дирекциї скарбової хиба лиш тогди, коли має ся іспит з рахунковости скарбової і то лиш на калькулянта, з місячною платнею 30 до 35 зр. без вигляду на якийсь аванс і в тім случаю, коли би було потреба калькулянтів. Урядником скарбовим можна би аж тогди стати, коли би хтось показав велику здібність і одержав від міністерства, розуміє ся, на свою просьбу veniam studiorum. — **В. Б. в Н.:** Книга адресова міста Львова, видана Фр. Райхманом на р. 1897, виказує десять фарбярів, майже самих жидів. Не знаємо анї одного з них, а поручати першого лїпшого нам годї, бо могли би відтак настати якісь непорозуміня, і вину зложено би на нас. Може у Вашім місті допитаєте у кого ту книгу, то і виберете собі з тих фірм, котру схочете. — **Іл. Кук. в Ман.:** 1) З Ваших льосів не витягнений доси анї один. Чекалисте 14 лїт (не 15, як Ви кажете, бо ті льоси з 1883 р.), то чекайте ще дальше; послїдне тягнене відбуде ся в двайцятім столїтю за без мала 100 лїт, бо в 1993 р., а витягнені льоси задавнюють ся по 20 роках. Три з Ваших льосів мають однакову серию, а лиш не однакові в них числа; отже коли би на ту серию припала яка виграна, то виграв би лиш один льос, той до котрого би витягнено і число. Коли же серия буде витягнена в амортизациї, то всї три льоси прийдуть расом до виплати. В амортизациї виплачують тепер по 6 зр. 20 кр., отже коли би ті льоси витягнено в слїдуючім тягненю (у вересни) в амортизациї, то стратите на кождім що найменше 3 зр. 80 кр. (бо Ви заплатили за них по 10 зр.). Від того, хто би такі льоси хотїв собі купити, жадають по 11 зр. 75 кр., а тому, хто би їх хотїв продати, платять по 10 зр. 75 кр. Можна би продати хиба в якімсь банку. Але на що Вам продавати? Коли Ви вже тілько лїт чекали, то чекайте ще дальше. Коли буде яка страта, то вже пропало; а може що на котрий виграєте. Впрочім сума амортизацийна буде рости аж до 10 зр. — 2) Льосовань не можемо подавати що місяця з тої простої причини, що тягнене не відбуває ся що місяця. Ваші, угорскі червоного хреста н. пр. льосують ся два рази до року: в марті і вересни. Подібно і другі. Впрочім подавати всї серий і числа кождих льосів годї, бо то займає дуже богато місця; на то суть окремі ґазети. — **Волод. Яв. в Стр.:** Для Вас нема вигляду до принятя до якої небудь школи кадетскої, бо там треба і більшої науки і докладного знаня німецкого язика в письмі і мові. — **М. Ц в М.:** Рекламованих чисел з минувшого року не може наша експедиция вислати, бо вже їх нема на складї. Рекламациї увзглядняють ся лиш в тім самім роцї або в першім місяци слїдуючого року.

☛ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок анї карт кореспонденцийних до відповіди).

і Бєляни показували ся, а Варшава никла, тодї подивилась панна на місто, що вже єго мало що видко, заломила руки і стала плакати та парікати: ах, я нещастна, що-ж я наробила. Тодї то наслухав ся я того імени до волї, коли панич почав еї стискати, цїлувати по руках і ногах і не десять разів сказав: Кльотильдо, дорога Кльотильдо! І ріжні річи ще говорив, але я їх не розумів, а лиш то прошу пана, якось менї здає ся, що они любили ся і що там мусить бути дуже недобра і уперта мати.

Дивна гадка прийшла Мариянови до голови. Чи була-ж би то єго сестра! Вправдї він чув о еї любови з фільософом, против котрого була мати. Знав з листу вітця, що панї Цїшевска аби ті зносини перервати переїхала на мешкане до Варшави, але не сподївала ся, щоби пан Петрушицкий, котрого кілька разів бачив і з котрим раз навіть остро перемовив ся за якісь єго фільософічні крутанини, був такий витревалий і такий відважний, щоби постановив аж викрасти панну, котрої єму рішучо не хотїли дати. Але з другої сторони пригадавши собі виховане Кльотильди, злий приклад, який окружав еї від дитиньства, неохоту яку вказували порядні і маючі люди старати ся о еї руку, задрожав на вид тої грижі, яку справила би та пригода єго вітцеви, коли би єго здогади були правдиві. — О бідний, слабий старче, погадав, якіж ти маєш дїти! Тої самої ночи, коли твій син волочить ся пяний по містї і нападає на безборонні женщини, покидає твоя дочка дім матери, утїкає з любовником і ще як? човном, аби то гарнїйше виглядало.

Тодї присуваючи ся до перевізника, спитав:

— І якже ти їх довіз?

— Щасливо, прошу пана — відповів перевізник — бо хоч було досить темно, але вода спокійненька як дитина що спить заколисана. Ще не днїло, як я висадив їх на берег між Тархомином і Яблонною, коло хати Валюги, де вже другий панич ждав на них з льокаєм. Тодї той що я єго віз, спитав о конї. А як єму сказали, що вже запряжені ждуть коло хати, заплатив менї всьо до крейцаря, а я поклонив ся і кажу: Я мав ще дістати на пиво. Він дав менї ще рубля і всї пішли разом. Тодї я поплив собі назад, гадаючи, от коби то моя Уршуля не знала, де я є, то певне не спала би цїлу ніч, бо думала би, що гуляю де, а може кручу ся та залицяюсь до якої красавицї. Але най пан схилять ся, щоби ми добре і без біди переїхали попід міст.

Переїхали попід міст, човно сунуло ся поволи по тихій і блискучій часом поверхни, а високий берег, на якім розложило ся місто, усував ся незначно в противну сторону, забираючи з собою королївский замок, катедру сьв. Івана і високі каменицї Старого міста з їх дивачними ґанками.

Мариян мовчки приглядав ся і задумав ся так, що коли перевізник причалив до берега і вискочивши з човна став єго привязувати до готового кілка, він аж тодї отямив ся.

Радий зі знакомости балакливого Матія, так називав ся перевізник, заплатив єму умовлену нагороду, дав ще двайцятака на пиво і поклонивши ся жінцї єго тому що називала ся Уршуля, оповів єму де мешкає, заохочуючи, щоби часом вступив до него, то може би зробили ще раз таку прогульку.

(Дальше буде.)

За редакцію відповідає: Адам Кохановский

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.